

rodnim mlačnežem in odpadnikom obetal celo gmoten dobiček, v onih žalostnih časih — saj še ni tako dolgo tega, pri njih spominu nam še zdaj zaščemi po kosteh — ko so nekaterniki izmed pokojnikoyih kolegov, ki sedaj nosijo zvonec, če že niso postali naravnost opričniki, se vsaj malodušno in maločastno stisnili v kotec. In dotičniki ne morejo in ne smejo svoje vesti tolažiti s tem, da jih je do oportunstva prisilil ozir na svojce; tudi pokojni Praprotnik je imel že tačas rodbino, katero je iskreno ljubil, in kateri bi bil rad priboril jasno bodočnost. Ali to je skušal s poštenimi sredstvi: z neumorno pridnostjo. In tako je bil kot vesten učitelj, neutrudljiv narodnjak in skrben mož in oče prisiljen do mnogosedeznega življenja, in prav to mu je tudi zavdalo smrtno kal. Sam nam je pravil, da mu je prav tisto mnogo presedevanje pri pisalni mizi pozno v noč oslabilo drob in čreva ter mu tako prerano sključilo visokostasno postavu. Saj vzpričo svojih let, ki niti niso dosegla tiste svetopisemske meje, bi bil še lahko dolgo užival sadove svojega truda, ako bi se bil liki nekateri njegovi vrstniki, kateri enoliko butaro let še dandanes prav krepko prenašajo, boljše razumel na »corpus curare«. Toda mislimo, da pokojnik tudi v zadnjih trenutkih ni obžaloval svojega heraklejskega ukrepa, s katerim se je odločil za trnjevo, toda slavno pot. Slava njegovemu spominu!

Odbor pisateljskega društva je sklenil v poslednji seji, da se zaradi neugodnih prilik, provzročeni po potresu v Ljubljani, skliče občni zbor šele po velikih šolskih počitnicah, in da se bode članarina za I. polletje pobirala v isti dobi.

Knjižnica za mladino nam je prinesla v zadnjem zvezku, ki obsega 6. in 7. snopič (za meseca junij in julij; cena 40 kr.), na 159 straneh tele prevode: *Dedov srd*. Češki spisala Eliška Krasnohorská (Henrijeta Pehová). Poslovenil S. G. ml. — *Tri rože*. (Pravljica). Spisala Bogomila Klimšová. Poslovenil Simon Pomolov. — *Marjetica in kopriva*. (Ne veruj prilizvalcu). Češki spisala Eliška Krasnohorská. Poslovenil S. G. ml. — Dalje pravljice: *Kraljevič Častiboj*, *Dediči*, *Mlinar in veter*, ki jih je vse spisala Bogomila Klimšová, a prevedel Simon Pomolov. Zvezek završuje povest: *Kakoršno posojilo tako povračilo*. Za slovensko mladino priredil Zaleski. — Dasi priznavamo, da je vsebina te lične knjižice skoz in skoz mična in smo jo prav z zanimanjem prečitali, imamo vendar pomisleke, je-li tudi popolnoma primerna mladini, kateri je zlasti namenjena. Ne da bi govorili o prvi povesti (*Dedov srd*), katera se nam nikakor ni omilila radi glavne osebe — deda, ki je bil tako strastno zaljubljen v svojega najmlajšega sina, da je postal krivičen celo proti drugim svojcem — in katera se nam vidi celo neprimerna in nerazumljiva za mladino; pa tudi pravljice Bogomile Klimšove se mi navzlic krasni invenciji in prebujni fantaziji, ali prav za prav ravno zaradi le-te ne vidijo posebno prikladne za mladino. Že nekaterim Grimmovim pravljicam so neki nemški kritiki, in to po pravici, iz pedagoških ozirov odrekli sposobnost za mladinsko štivo, takisto tudi nekaterim Hauffovim pravljicam, češ, da so prefantastične, a brez pravega moralnega jedra. Glede omenjenih hib pa B. Klimšove pravljice vsekakor Grimmove in Hauffove še presegajo in so uprav orijentalno fantastične. Tako bujno, neomejeno razgrevanje mladostne domišljije se nam ne vidi pametno. Sicer pa menimo, da zdravi vkus mladine se sam protivi taki prebohotni hrani in se je brž prenasiti. Tudi moralnega jedra bi zastoj v teh pravljicah iskali. — Po naših mislih sodita v mladinsko knjižnico izmed vseh navedenih spisov samo basen »Marjetica in kopriva« in pa zadnja povest.

Bele noči. Sentimentalen roman. (Iz spominov sanjalca). Ruski spisal Th. M. Dostojevskij. Poslovenil J. J. Kogej. V Gorici. Tiskala, izdala in založila »Goriška tiskarna« A. Gabršček. 1895. Str. 72. Cena 25 kr. — Naslov ne laže, kajti le-ta roman — če je vreden tega imena — je skrajnje sentimentalen in sanjalski. Zato se preprostemu našemu narodu nikakor ne bode prikupil, tudi če bi bil spisan prevod v bolj domačem

jeziku, nego je. — Sploh s prevodi iz slovanskih jezikov nimamo sreče. Prvič smo kolikor mogoče nespretni pri izbiranju snovij. Saj je pa tudi res silno težko izbrati za naš narod primerne tvarine iz literatur slovanskih narodov, ki so nam sicer najsorodnejši po jeziku, katerih žitje in mišljenje pa je vzpričo več kot tisočletnega separatnega razvoja dijametralno različno od našega. Resnica je, morda nekaterim trpka, a zato nič manj istinita, da bi naši prevoditelji v nemški, laški in drugih zapadnih literaturah našli veliko več našemu narodu primernih snovij. — Omenjena težkoča pa se pomnožuje s tem, da je med nami (in za Hrvate velja isto, kar je že parkrat dokazal Jagić) vzpričo fizičnih zaprek silno plitvo znanje slovanskih jezikov, izimši hrvaškega in srbskega, mnogo plitvejše, negoli nemščine ali laščine. To oviro veliko premalo uvažujejo naši prevoditelji, izmed katerih se mnogi s prevodi iz slovanskih jezikov šele uče dotičnih jezikov. Toda neizogiben postulat za dobro prelaganje — o tem smo že nekje drugje govorili — je ta, da bodi prelagatelj jeziku, iz katerega prelagaj, prav tako vešč, kakor materinščini, poznajoč vse njegove finosti, podrobnosti in nijanse. Prav zategadelj bi odkrito in z dobrim namenom svetovali uredništvu »Slovanske knjižnice«, naj razširi svoj program ter prekrsti svojo knjižnico v »Univerzalno knjižnico«, ter naj bode preverjeno, da mu bode doteklo iz nemške in laške literature poleg češke največ porabnega, našemu narodu ugajajočega gradiva.

Slovanske knjižnice je izšel 40. snopič. To je že tretja knjiga, ki nam je v tej kratki dobi izza zadnje naše številke došla iz premarljive Gabrščekove tiskarnice. V tem snopiču je objavljen »Materin blagoslov«, ponatisek znane »igre v treh dejanjih«, ki jo je spisal Anton Klodič-Sabladoski. — O tem prezanimivem igrokazu o priliki še kaj več!

Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko je izšel 3. letošnji sešitek, in njegova vsebina je zopet jako zanimiva. Obsega te-le točke: 1. Konrad Črnologar: Grobni spomeniki v Stičini. (Konec) 2. I. Vrhovnik: Janez Debevec. (Konec.) 3. I. Vrhovnik: Nekaj Vodnikove ostaline. 4. Janko Barlè: Obseg ljubljanske škofije pod škofom Hrenom. (Konec.) 5. A. Koblar: Kranjske cerkvene dragocenosti I. 1526. (Dalje.) 6. S. Robič: Kranjski lišaji (Lichenes). (Dalje.) — Mali zapiski: 1. I. V.: Anton Linhart kot dijak. 2. I. V.: Slovenski umetnik Franc Jelovšek. 3. I. V.: Kapelica v Krakovem. 4. J. Šašel: Zemeljski potres v Mokronogu. 5. S. R.: Letošnja razkopavanja na Brezju pri Mirni Peči.

Slovensko-nemškega slovarja Wolfovega je izšel edenindvajseti sešitek, obseza joč besede od *u* do *volja*.

»Šolskih izvestij« nam je došlo doslej še jako malo, vsega skupaj troje, izmed gimnazijskih samo »Jahresbericht des k. k. Obergymnasiums in Rudolfswert« (sic! Uradna pisava je menda Rudolfswert*A*); v le-tem »Jahresberichtu« je poleg »Naznanila o začetku šolskega leta 1895/96. slovenska samo še razprava na njega čelu: »Božji grob pri Grmu poleg Novega mesta«, ki jo je spisal prof. dr. J. Marinko (16 str. vel. 8°), in ki je okrašena z načrtom kapele božjega groba in štirimi nje se dostajajočimi podobami. — Ljubljanski gimnaziji letos menda radi potresa nista izdali nič poročil, Kranjska gimnazija pa je neki izdala nemško poročilo z latinsko razpravo na čelu — dobili ga nismo do tega trenutka, ko to pišemo. Če je to res, potem lahko po receptu tistega »lucus a non lucendo« ali »canis a non canendo« napravimo ta-le krilati izrek: »Kranjska gimnazija se zato imenuje kranjska, ker ni kranjska«

Izmed malošolskih izvestij sta se nam doposlali samo letni poročili obeh mestnih petrazrednih deških ljudskih šol in obrtnih pripravjalnic, oziroma šolskih delaru (sic!) v Ljubljani. Poročilo I mestne šole ima na čelu tudi še prvi oddelek (I.) životopisne